

LİTVANYA

A. Genel Bilgiler (2023)

Resmi Adı	: Litvanya Cumhuriyeti
Resmi Dili	: Litvanca
Yönetim Biçimi	: Parlamenter demokrasi
Başkenti	: Vilnius
Cumhurbaşkanı	: Gitanas Nausėda
Başbakan	: Ingrida Šimonytė
Önemli Tarihler	: 6 Eylül 1991 (Tanınma)
Yüzölçümü	: 65.300 km ²
Nüfusu	: 2,8 milyon kişi
Para Birimi	: Euro (€, EUR)
Para Birimi Paritesi	: 1 € = 29,63 TRY (20.10.2023 tarihi itibarıyla)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı, Litvanya Ülke Masası

B. Temel Ekonomik Göstergeler (2022)

GSYİH	: 70,5 milyar \$
Kişi Başına Milli Gelir	: 25.036 \$
GSYİH Büyüme Oranı	: 1,9 %
GSYİH Dağılım Oranı	: Tarım: 3,5 % Sanayi: 29,4 % Hizmetler: 67,2 %
Ana Sanayi Sektörleri	: Metal kesme tezgahları, elektrik motorları, televizyonlar, buzdolapları ve dondurucular, petrol arıtma, gemi yapımı (küçük gemiler), mobilya, tekstil, gıda işleme, gübre, tarım makineleri, optik ekipman, lazerler, elektronik bileşenler, bilgisayarlar, kehribar takılar, bilgi teknoloji, video oyun geliştirme, uygulama/yazılım geliştirme, biyoteknoloji
Enflasyon Oranı	: 18,9 %
İşgücü	: 1,5 milyon kişi
İşsizlik Oranı	: 7,9 %
İhracat	: 46,3 milyar \$
İthalat	: 54,9 milyar \$

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı, Litvanya Ülke Masası, Trademap ve CIA World Factbook Country Report

C. Dış Ticaret Verileri (2022)

1. Genel Dış Ticaret Verileri

(Milyar \$)	2020	2021	2022
İhracat	32,8	40,6	46,3
İthalat	33,3	44,4	54,9
Ticaret Hacmi	66,1	85	-8,6
Denge	-0,5	-3,8	101,2

Kaynak: Trademap

2. Başlıca İhraç Ürünleri (2022):

GTIP	Ürün	Tutar (Milyar \$)
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	7,7
94	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	3,5
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve	2,8

	diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	
39	Plastik ürünler	2,7
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	2,6
Diğer		27
Toplam		46,3

Kaynak: Trademap

3. Başlıca İthal Ürünleri (2022):

GTIP	Ürün	Tutar (Milyar \$)
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	15,4
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	4,7
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	4,1
85	Elektrik ve elektronik malzemeler	3,8
39	Plastik ürünler	2,3
Diğer		24,6
Toplam		54,9

Kaynak: Trademap

4. İhracatında Başlıca Ülkeler (2022):

Ülke	Tutar (Milyar \$)	Yüzde (%)
Letonya	5,9	12,8
Polonya	4,1	9
Almanya	3,6	7,9
Rusya Fed.	2,8	6,2
Estonya	2,6	5,7
Türkiye (23.)	0,6	1,4

Kaynak: Trademap ve TÜİK

5. İthalatında Başlıca Ülkeler (2022):

Ülke	Tutar (Milyar \$)	Yüzde (%)
Polonya	6,4	11,8
Almanya	6,4	11,8
Letonya	4,2	7,8
ABD	4,1	7,5
İsveç	2,8	5,2
Türkiye (25.)	0,5	1

Kaynak: Trademap ve TÜİK

D. Türkiye – Litvanya Ticari İlişkileri

1. Türkiye – Litvanya Arasındaki Karşılıklı Ticaret Verileri (Milyon \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2020	306	459	-153	765
2021	365	628	-263	993
2022	559	646	-87	1.205

Kaynak: TÜİK

2. Başlıca Ürünler Bazında Türkiye'nin Litvanya'ya İhracatı / 2022

GTIP	Fasıl	Milyon \$
73	Demir veya çelikten eşya	70
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	67
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	49
72	Demir ve çelik	43
84	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	37
Diğer		291
Toplam		559

Kaynak: TÜİK ve T.C. Ticaret Bakanlığı, Litvanya Ülke Masası

3. Başlıca Ürünler Bazında Türkiye'nin Litvanya'dan İthalatı / 2022

GTIP	Fasıl	Milyon \$
72	Demir ve çelik	518
94	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	21
84	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	20
56	Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	19
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	13
Diğer		51
Toplam		646

Kaynak: TÜİK ve T.C. Ticaret Bakanlığı, Litvanya Ülke Masası

4. Türkiye ile Litvanya Arasında İmzalanan Yürürlükteki Anlaşma ve Protokoller

Litvanya ile ülkemiz arasında **Serbest Ticaret Anlaşması** bulunmamaktadır.

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	Resmi Gazete Tarihi ve Sayısı
Türkiye-Litvanya Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması	27.08.1992	01.10.1994/22068
Türkiye-Litvanya Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması (YKTK) Anlaşması	11.07.1994	16.10.1996/22789
Revize YKTK Anlaşması	28.08.2018	-
Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması	02.06.1997	24.01.1998/ 23240
Türkiye-Litvanya Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme (ÇVÖ) Anlaşması	24.11.1998	06.02.2000/23956
Türkiye-Litvanya JETCO Kurucu Deklarasyonu	08.12.2014	-
JETCO I. Dönem Toplantısı Protokolü	31.01.2020	-

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı, Litvanya Ülke Masası

5. İzmir – Litvanya Arasındaki Karşılıklı Ticaret Verileri (Milyon \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2020	30	6	24	36
2021	50	9	41	59
2022	73	22	51	95

Kaynak: TÜİK

6. Ürünler Bazında İzmir'in Litvanya'ya İhracatı / 2022

GTIP	Fasıl	Milyon \$
73	Demir veya çelikten eşya	21
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	16
48	Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	7
39	Plastikler ve mamulleri	5
Diğer		23
Toplam		73

Kaynak: TÜİK

7. Ürünler Bazında İzmir'in Litvanya'dan İthalatı / 2022

GTIP	Fasıl	Milyon \$
56	Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	17
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	1
Diğer		4
Toplam		22

Kaynak: TÜİK

E. Litvanya ile İlgili Diğer Önemli Hususlar :

1. Vize

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri **vizeye tabidir.**

Hususi, Hizmet ve Diplomatik Pasaport hamilleri **vizeden muaftır.**

2. Litvanya Sermayeli Şirketler (31.12.2022 tarihi itibarıyla)

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yabancı Sermayeler Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre Türkiye'de **54** adet Polonya sermayeli şirket bulunmakta olup, bu firmaların **2** adedi İzmir'de yer almaktadır.

1. **İz Tütün** / Tütün Ürünleri İmalatı
2. **Peletiz Orman Ürünleri** / Ormancılık, Tomrukçuluk Ve İlgili Hizmet Faaliyetleri

Ayrıca, Sicil Birimimizden **16.10.2023** tarihinde alınan bilgiye göre **Odamıza** kayıtlı Litvanya sermayeli şirket bulunmamaktadır.

3. Ulaşım

İzmir'den Litvanya'ya aktarmasız uçuş bulunmamakta olup, aktarmalı olarak Vilnius şehrine ulaşılmaktadır.

4. Odamıza Yapılan veya Odamızın Gerçekleştirdiği Önceki Ziyaretler / Organizasyonlar

TARİH	ETKİNLİK TİPİ	GELEN HEYET/TEMSİLCİ	KARŞILAYAN / KATILAN
8.12.2017	Diplomatik Misyona Ziyareti	Litvanya Ankara Büyükelçisi Sn. Audrius Bruzga ve beraberindeki heyetin Odamızı ziyareti	H. İbrahim Gökçüoğlu
8.12.2017	Ülkelerle İş ve Tanıtım Günleri Organizasyonu	Litvanya Ankara Büyükelçisi Sn. Audrius Bruzga'nın katılımıyla "Kuzey Baltık Bölgesi ve Avrupa'daki Potansiyel İş Ortağınız Litvanya" konulu bilgilendirme	H. İbrahim Gökçüoğlu

		toplantısı	
18.10.2022	Diplomatik Misyona Ziyareti	Litvanya Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Sn. Rıçardas Degutis, Letonya Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Sn. Peteris Vaivars, Estonya Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Sn. Annely Kolk ve Litvanya Cumhuriyeti İzmir Fahri Konsolosu Sn. Mustafa Ahmet Özsoy'un Odamızı ziyareti / Ender Yorgancılar – Hakan Ürün	Ender Yorgancılar, Hakan Ürün
03.07.2023	Diplomatik Misyona Ziyareti	Litvanya Ankara Büyükelçisi Sn. Ricardas Degutis başkanlığında, Litvanya Vilnius Ticaret, Sanayi ve Zanaat Odası Bşk. Yardımcısı ve beraberindeki iş insanları heyeti	Ender Yorgancılar, Hakan Ürün, Metin Akdaş

5. Ek Bilgiler

Türkiye – Litvanya Siyasi İlişkileri

17 Eylül 1930 tarihinde Türkiye ve Litvanya arasında “Dostluk Anlaşması” imzalanmıştır. Türkiye, Litvanya’nın 1940 yılında SSCB tarafından işgalini ve ilhakını tanımamış; Sovyetler Birliği’nin yıkılmasından sonra Türkiye ile Litvanya arasındaki diplomatik ilişkiler 3 Eylül 1991 tarihinde yeniden tesis edilmiştir.

Türkiye ile Litvanya arasındaki siyasi ilişkiler olumlu bir seyir izlemektedir. Türkiye’nin Litvanya’nın NATO üyeliğini, Litvanya’nın ise Türkiye’nin AB üyelik sürecini desteklemesi iki ülke arasında işbirliğini artırmıştır.

Vilnius’ta yerleşik NATO Enerji Güvenliği Mükemmeliyet Merkezi’ne ülkemiz de katkı sağlamaktadır.

Cumhurbaşkanı düzeyindeki son ziyaret, Cumhurbaşkanı Gitanas Nausėda tarafından 10 Mart 2023’te ülkemize gerçekleştirilmiştir. Litvanya Dışişleri Bakanı 13-14 Temmuz 2021 tarihlerinde ülkemize bir çalışma ziyaretinde bulunmuştur.

Litvanya’dan ülkemize 2002-2022 yılları arasında yapılan doğrudan yatırımların toplamı 26 milyon Dolardır. Aynı dönemde, ülkemizin Litvanya’ya yaptığı doğrudan yatırımların toplamı ise 6 milyon Dolardır.

Türkiye-Litvanya "Ekonomi ve Ticaret Ortak Komitesi" (ETOK) birinci toplantısı 31 Ocak 2020 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizi 2019 yılında ziyaret eden Litvan turistlerin sayısı yaklaşık 230 bin olmuştur. 2020’de salgın nedeniyle düşüşten sonra Litvanya’dan gelen turist sayısı 2021’de 114 bini, 2022’de 251 bini geçmiştir.

Litvanya’da yaklaşık 1700 vatandaşımız yaşamaktadır.

Erasmus+ öğrenci değişim programı çerçevesinde, 2014-2022 döneminde 4.334 Türk öğrenci Litvanya'ya gitmiş, 1.311 Litvanyalı öğrenci ülkemize gelmiştir.

Litvanya'da 4 bin civarında Tatar ve yaklaşık bin Azerbaycanlıdan müteşekkil bir Müslüman topluluğu yaşamaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığımızca görevlendirilen din görevlileri Litvanya'daki Müslüman topluluğa hizmet vermektedir.

Litvanya'nın Alanya, Antalya, Bursa, İstanbul, İzmir, Mersin, Eskişehir ve Nevşehir'de Fahri Konsoloslugu bulunmaktadır.

LİTVANYA'YA İHRACATTA BAŞLICA POTANSİYEL SANAYİ ÜRÜNLERİ

NO	SEKTÖR	POTANSİYEL ÜRÜN
1	İlaç Sanayi	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)
2	Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	Traktörler
3	Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar
4	Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları
5	Elektrikli Makineler ve Kablolar	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar
6	Mobilya	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları
7	İnşaat Malzemeleri	Adi metallerden donanım, tertibat vb. eşya (mobilya, kapı, pencere, bavul, askılık vb için)
8	İnşaat Malzemeleri	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)
9	Demir Çelik	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.
10	Demir Çelik	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller
11	Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	Kauçuktan yeni dış lastikler
12	İlk Şekillerde Plastik	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)
13	Optik, fotoğraf, ölçü, tıbbi alet ve cihazlar	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar
14	Plastikten eşya	Plastikten diğer eşya
15	İnşaat Malzemeleri	Musluk, batarya, vana ve valfler
16	Elektrikli Makineler ve Kablolar	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)
17	Beyaz Eşya	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları

18	Mekanik Makineler	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar
19	Elektrikli Makineler ve Kablolar	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar
20	Mobilya	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları

LİTVANYA'YA İHRACATTA BAŞLICA POTANSİYEL TARIM VE GIDA ÜRÜNLERİ

NO	SEKTÖR	POTANSİYEL ÜRÜN
1	Su ürünleri	Balıklar (taze veya soğutulmuş)
2	Bisküvi	Tatlı Bisküvi ve Gofretler
3	Şekerli ve çikolatalı mamuller	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları
4	Alkollü ve alkolsüz içecek	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)
5	Su ürünleri	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)
6	Meyveler	Turuncgiller (taze/kurutulmuş)
7	Meyveler	Diğer meyveler (taze)
8	Sert kabuklu meyveler	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)
9	Şekerli ve çikolatalı mamuller	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)
10	Sebzeler	Domates (taze/soğutulmuş)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı, Litvanya Ülke Masası